

Η ΟΜΟΡΦΙΑ
Διαδικτυακό μάθημα για τη Νέα Ελληνική Γλώσσα και Λογοτεχνία
Α΄ ή Β΄ Λυκείου

ΚΕΙΜΕΝΟ 1

[Στου Χατζηφράγκου . \[Η ομορφιά του κόσμου\]](#) (απόσπασμα)

Κοσμάς Πολίτης

Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Β΄ Λυκείου

Το απόσπασμα είναι παρμένο από το μυθιστόρημα Στου Χατζηφράγκου (όνομα μιας λαϊκής συνοικίας της Σμύρνης). Στο μυθιστόρημα αυτό που οι ήρωές του είναι μικρά παιδιά, ο συγγραφέας ξαναζωντανεύει εμπειρίες και μνήμες της παιδικής ηλικίας από τη Σμύρνη.

Το επεισόδιο, γραμμένο με μεγάλη ευαισθησία, όπως άλλωστε και όλο το μυθιστόρημα, έχει ενότητα και μπορεί να θεωρηθεί ολοκληρωμένο διήγημα. Ήρωάς του είναι ο Τζώνης, που ζούσε σε μια τρώγλη και έκανε διάφορα θελήματα στη γειτονιά.

[Η ομορφιά του κόσμου]

Λοιπόν, εκείνο το δειλινό που πρωτοβγήκε ο Τζώνης, στεκότανε και κοίταζε συλλογισμένος το στρώσιμο του σοκακιού, ακόμα πιο αχαμνός και πιο λελέκι. Είχε τελέψει πια το ξήλωμα του καλντεριμιού, και τώρα οι αραμπάδες* ξεφορτώνανε άμμο και μαλτεζόπλακες. Βαριές πέτρες, ίσαμε μισή τετραγωνικά πήχη επιφάνεια, και κάπου δυο ρούπια* πάχος, ανώμαλες από κάτω, απελέκητες, για να θηλιάζουνε* πιο στέρεα μέσα στον άμμο. Οι μαστόροι απλώναν ένα παχύ στρώμα άμμο, και πάνω εκεί τοποθετούσανε τις μαλτεζόπλακες, αράδα, σε λοξές γραμμές. Το λοξό στρώσιμο παρουσίαζε μεγαλύτερη αντοχή, λένε οι τζινιέρηδες*. Για οδηγό, στο αλφάδιασμα*, δένανε σπάγγους, από τη μια μπάντα του σοκακιού ίσαμε την άλλη, σε μεγάλα καρφιά μπηγμένα χάμω. Αφού τελειώνανε καμιά δεκαριά αράδες στρώσιμο, βγάζανε τους σπάγγους, ρίχνανε άμμο από πάνω, που χωνότανε ανάμεσα στους αρμούς, κι ύστερα σουλαντίζανε*.

Έτσι προχώραγε η δουλειά. Χτίσιμο μπόσικο*, πάνω στον άμμο, θα 'λεγες, και όμως αυτός ο ντουσεμέξ* κράταγε χρόνια και χρόνια, και σπάνια να λασκάριζε μια πλάκα.

Ο Τζώνης στεκότανε το δειλινό και κοίταζε συλλογισμένος. Πες από ατσιγαριές, πες για να ξελογιστεί από τον πόνο του, κάποια στιγμή που ο κυρ Σωτήρης Αλιφάντης πέρασε από κοντά του, το πήρε απόφαση.

— Αφεντικό, με παίρνεις στη δουλειά σου;

Ο εργολάβος τον κοίταξε καλόκαρδα. Τόσες βδομάδες τώρα που ερχότανε στο μαχαλά, κάτι θα 'χε ακούσει για τον Τζώνη. Μα τον είδε αχαμνό* και γουβιασμένο*.

— Βαστάνε τα κότσια σου;

— Δοκίμασέ με.

Ο κυρ Αλιφάντης ανασήκωσε τους ώμους του. Μια ελεημοσύνη κάνω, είπε μέσα του.

— Ένα οχταράκι μεροκάματο, του λέει. Μαστρο-Γιάννη, φώναξε τον πρωτομάστορα, ο κύριος από δω —και του 'κανε το μάτι— πιάνει από αύριο δουλειά. Βάλτονε στα ζεμπίλια.

Τον βάλανε να κουβαλάει άμμο. Ανακάθιζε πάνω στις φτέρνες του, με την πλάτη γυρισμένη στο βουνό τον άμμο, κρατώντας το ζεμπίλι στη ράχη του από το χερούλι. Του φτυαρίζανε άμμο μέσα στο ζεμπίλι –του το μισογεμίζανε μονάχα, ελεημοσύνη είχε πει τ' αφεντικό– κι ο Τζώνης πήγαινε κι έχυνε τον άμμο εκεί που δουλεύανε οι μαστόροι. Πήγαινε ρέγουλα* η δουλειά. Μα κάποια μέρα, ένας γκεβεζέξ* εργάτης, έβαλε με τρόπο μια μαλτεζόπλακα μες στο ζεμπίλι του Τζώνη, και φτυάρισε άμμο από πάνω. Ο Τζώνης, μια, δυο, με την τρίτη κατάφερε να σηκωθεί και να σταθεί στα πόδια του. Ίσως να 'πε μέσα του πως τον έπιασε μια ξαφνική αδυναμία. Προχώρησε δυο βήματα, λυγίσανε τα γόνατά του, μα πάλι αναστηλώθηκε. Άλλα δυο βήματα – και ξαφνικά γονάτισε, το πανωκόρμι του έγειρε μπροστά, και τον κουκούλωσε ο άμμος. Καλά που δεν κύλησε η μαλτεζόπλακα, να του κάνει ζούπα* το κεφάλι.

Τρέξανε να τον βοηθήσουνε. Είχε πέσει στα μαλακά, πάνω στο στρωμένο άμμο. Από την ντροπή του, κράταγε το κεφάλι του σκυφτό κι έσφιγγε τις γροθιές του. Ήταν τόσο κωμικός, τόσο υπερβολικά κωμικός, τόσο πέρ' από το κωμικό, που κανένας δε γέλασε. Τον παρατήσαν εκεί, γονατιστό, και γυρίσανε στη δουλειά τους. Πάνω στην ώρα, έφτασε ο κυρ Σωτήρης Αλιφάντης για τη συνηθισμένη επιθεώρηση. Ρώτησε τι συμβαίνει. Κάτι του 'πανε, δίκως να μαρτυρήσουνε τη χιανετιά*, ο εργολάβος ανασήκωσε τους ώμους του και πήγε παρακάτω.

Ο Τζώνης, πάντα στην ίδια θέση, γονατιστός, με το κεφάλι σκυφτό. Τα μαύρα μαλλιά του και τ' αξύριστα γένια του είχαν γίνει γκριζα, πασπαλισμένα άμμο.

– Ε, Τζώνη, κουνήσου από κει, μποδός τη δουλειά, του φώναξε ο μάστορης.

Αναθεώρησε*. Και με την πρώτη ματιά που έριξε μπροστά του, τράβηξε μέσα την ανάσα του, κι έμεινε μ' ανοιχτό στόμα. Γιατί αντίκρισε την ομορφιά του κόσμου.

Έκλεισε τα μάτια του και πάλι τ' άνοιξε. Η οπτασία ήταν πάντα εκεί, ούτε δέκα μέτρα πέρα. Μια βικτόρια*, μαύρη και καλογουαλισμένη, όπως κι οι δυο καράδες* που ήταν ζεμένοι, καουτσουτέ* καρούλια, με κατεβασμένη την κουκούλα, ήτανε σταματημένη στην αρχή του σοκακιού, γωνιά με του Σκλαβούνου το σοκάκι.

Και μέσα στην καρότσα, η ομορφιά του κόσμου. Δυο μάτια πελώρια, φουντουκιά, ορθάνοιχτα, που τα ματόκλαδά τους αγγίζανε τα φρύδια και ισκιάζανε τα μάγουλα, και πιο κάτω, καταμεσής, ένα τριανταφυλλί μπουμπούκι. Αυτό ήταν το πρόσωπο. Κοντυλένια, μικροκαμωμένη, με θαλασσί μεταξωτό φουστάνι, άσπρα νταντελένια γάντια ίσαμε τον αγκώνα, κράταγε στο δεξί της χέρι ένα μεταξωτό θαλασσί ομπρελίνο, γαρνιρισμένο με άσπρο πιτσιλί* ολόγουρα. Το κράταγε ανοιχτό, αν και ο ήλιος είχε φύγει από το σοκάκι και φώτιζε μονάχα, πίσω της, τα κεραμίδια του δίπατου σπιτιού του Σκλαβούνου. Ένα ρόδινο συννεφάκι, γελαστό, ήταν σταματημένο πάνωθ' της, στο θαλασσί ουρανό. Κάτω από το φραμπαλά της μακριάς φούστας της, ξεπρόβαλε, συγκινητικό, ένα μικρούτσικο μαύρο λουστρινένιο γοβάκι λουικένζ*, κι αχνοξεχώριζε ο αστράγαλος, μέσ' από την άσπρη φιλντεκός* κάλτσα. Ω, άγγελε του Θεού, έλεγες, μέσα σου.

Ο Τζώνης έβγαλε την ανάσα του κι αργοσηκώθηκε από χάρη.

– Σς, σς, έκανε ο καρτσιέρης για να ησυχάσουνε οι δυο καράδες, που τινάζανε το κεφάλι τους, γιατί τσιμπούσανε οι αλογόμυγες.

Είκοσι με εικοσιδυό χρονώ κοπέλα. Στη θαλασσιά τόκα* της ήτανε μπηγμένη μια αιγκρέτα*, όξι όρθια, λοξά, στο πλάι. Το φουστάνι της γαρνιρισμένο με ό,τι απαιτούσε η τελευταία μόδα, πλισεδάκια, φιογκάκια, κορδελάκια, και στο στήθος, δεξιά, κρεμότανε από μια χρυσή καρφίτσα, με χρυσή αλυσιδίτσα, ένα γυάλινο ρολογάκι, σφαιρικό, σε γυάλινη μπίλια, από κείνα, που σαν τα κοιτάξεις από πίσω, βλέπεις ολάκερο το μηχανισμό, ροδούλες, πιστόνια, ζουμπερέκια, να γυρίζουνε και να σαλεύουνε αδιάκοπα, ίδιο μικροσκοπικό εργοστάσιο. Μια καμέα* με μαλαματένιο δέσιμο, πιασμένη μ' ένα χαλκαδάκι από μια στενή μαύρη βελουδένια κορδελίτσα, στόλιζε το λαιμό της. Και κάτω από τα νταντελένια γάντια, σπιθοβολιές από δαχτυλίδια και βραχιόλια. Όλη μαζί, αλήθεια, είχε κάτι το πολύτιμο, πλασμένη από ακριβό υλικό. Βέβαια, δουλεμένο επιφανειακά, μα ωστόσο ακριβό, πανάκριβο.

Ολόγυρα στην καρότσα, μια λεπτή μυρωδιά ροδόσταμο.

– Ε, μαστρο-Γιάννη, τελειώνουμε; ρώτησε ο κυρ Σωτήρης.

– Ναι, σίγουρα. Μεθαύριο παραδίνομε.

– Ταμάμ*. Αυτές τις μέρες θα 'ρχομαι μαζί με την κυρία μου, για να βλέπει τα έργα μου – κι έπαιξε τη λέξη πάνω στη γλώσσα του σα να 'θελε να τη γευτεί.

Με τέτοια κυρία, δε μπορούσε παρά να 'ναι κι ο ίδιος κύριος - κατά κάποιο τρόπο. Φαίνεται πως οι δουλειές του, κι οι κομπίνες του με το Κονάκι, πηγαίνανε περίφημα.

Ο κύριος Αλιφάντης ανέβηκε στη βικτόρια, κάθισε πλάι στην κυρία του, ο καρτσιέρης πλατάγισε τα χείλια του, και η καρότσα ξεκίνησε πάνω στα καουτσουτέ καρούλια της. Δεν είχανε μείνει περισσότερο από πέντε λεπτά. Η καρότσα ξεμάκραινε. Από πίσω, φαινότανε τ' ανοικτό ομπρελίνο θαλασσί μες στο τριανταφυλλένιο δειλινό, που δεν είχε γυρίσει ακόμα στο μενεξελί. Εκείνο το ρόδινο συννεφάκι, λες και την ακολουθούσε.

Ο Τζώνης στεκότανε στην ίδια θέση, εκεί που είχε σηκωθεί. Τέλος, το πήρε απόφαση πως έφυγε η καρότσα, και με αργή περπατησιά πήγε και κάθισε στο κατώφλι μιας πόρτας, στην αρχή του σοκακιού, εκεί που ερχότανε κάθετα το σοκάκι του Σκλαβούνου. Εκεί που ήτανε σταματημένη πρωτύτερα η καρότσα. Έβγαλε ασυναίσθητα τη φουσαρμόνικά του από την τσέπη του παντελονιού, κι αρχίνησε να παίζει. Σιγανά, διακριτικά, ψαχουλεύοντας, σα να μην ήταν βέβαιος για τα αισθήματά του ή για το πώς να τα εκφράσει. Πού και πού, ξέφευγε μια τρίλια* από κείνον τον πεταχτό σκοπό του Ζιζή ή της Ζιζής*. Οι γειτόνισσες βγήκανε στα παράθυρα.

– Τζώνη, για ποια μερακλώθηκες;

– Τζώνη, μου κάνεις απιστίες;

– Τζώνη μου, θα σε περιμένω απόψε.

– Τζώνη, με θες γιαβουκλού* σου;

Τ' ωχρό του πρόσωπο γίνηκε παντζάρι. Είχε ξεχαστεί. Είχε ξεχάσει πως δε βρισκότανε στη μοναξιά του. Έχωσε τη φουσαρμόνικα στην τσέπη του και το 'βαλε στα πόδια, και πίσω του τον κυνηγούσανε τα γέλια κι οι φωνές.

Το άλλο πρωί, δεν πήγε να πιάσει δουλειά στο ντουσεμέ. Μονάχα το απογεματάκι, αφού πέρασε απ' το μπαρμπέρη και ξουρίστηκε –όχι τζάμπα, ο μπαρμπέρης πληρώθηκε βάζοντάς του ένα τσαλίμι*, που τον έστειλε τρικλίζοντας όξω από το μαγαζί– κι όταν πια ο ήλιος άφησε στον ίσκιο το κεπέγκι* του καρσινού* αχτάρη*, ο Τζώνης, φρεσκοξυρισμένος και με στριμμένο μουστάκι, ξανάπιασε το πόστο του στο κατώφλι εκείνου του σπιτιού, που ερχότανε ντουσεκλίδικο* με του Σκλαβούνου το σοκάκι.

Σήμερα, ο Κος και Κα Αλιφάντη φτάσανε πιο νωρίς. Ο ίσκιος δεν είχε ακόμα ξεπεράσει τα πάνω παράθυρα του δίπατου σπιτιού. Ο κύριος Αλιφάντης κατέβηκε απ' την καρότσα και ζύγωσε το μαστρο-Γιάννη.

– Λοιπόν, τελεύομε αύριο;

– Τελέψαμε από σήμερα. Μονάχα, αύριο να κοπανίσουμε λιγάκι τις μαλτεζόπλακες με το σφυρί, για να θηλιάσουνε πιο στέρεα. Και το απογεματάκι, ας πούμε τέτοια ώρα, παραδίνομε το ντουσεμέ.

– Η άλλη άκρια, πέρα, εκεί που βρίσκει το χωματόδρομο, δεν έχει φόβο να λασκάρει;

– Έλα να δεις τι χτίσιμο της έκανα.

– Πάμε – και κινήσανε για κει.

Ο Τζώνης, στο κατώφλι του, αφηφώντας ολάκερη την πλάση, έβγαλε τη φουσαρμόνικα κι αρχίνησε να παίζει εκείνο τον πεταχτό σκοπό. Αυτόν είχε καταλήξει να διαλέξει, αφού παιδεύτηκε όλη νύχτα. Η αγάπη θέλει χαρά, όχι μελαγχολίες.

Η κυρία, μες στην καρότσα, ήτανε ντυμένη ολόγεια όπως χτες, φιογκάκια, κορδελάκια, πλισεδάκια, μόνο πως όλα, φουστάνι, τόκα, ομπρελίνο, αντί θαλασσιά, ήτανε κίτρινο λεμονί. Κι εκείνο το συννεφάκι, ψηλά στον ουρανό, γύριζε σήμερα στο χρυσαφί. Καθότανε με το πρόσωπο μισογυρισμένο προς τα εδώ, ακίνητη κάτω απ' τ' ανοιχτό λεμονί ομπρελίνο. Τα μεγάλα κουκλίστικα μάτια της, φουντουκιά με χρυσαφίες κουκίδες, λες και κοιτάζανε δίχως να βλέπουνε τίποτα, δίχως τίποτα ν' αποτυπώνουν. Δε γύρισε να δει τον Τζώνη, μπορεί και να μην άκουγε τη φουσαρμόνικα. Τα πράγματα του κόσμου περνούσανε πάνωθ' της δίχως να την αγγίζουν. Τίποτα δε σάλευε πάνω στο πρόσωπό της, τα ματόφυλλά της δεν παίζανε ούτε μια φορά. Έδινε την εντύπωση της αυτάρκειας, της αυτοτέλειας – όπως ταιριάζει να 'ναι η απόλυτη ομορφιά. Δεν καμάρωνε, όχι, δεν καμάρωνε: ήτανε σα να κοίταζε μέσα σ' ένα καθρέφτη και να διαπίστωνε, ψυχρά, τη μοναδικότητά της, έχοντας συναίσθηση πως δεν υπάρχει τίποτα το ενδιαφέρον περ' από τον εαυτό της. Όχι εγωισμός ή αυταρέσκεια: η ολοκλήρωση, το τέλειο, που δεν είχε καμιά επιθυμία. Κάτι σα Νιρβάνα*. Και στο μεταξύ, ο Τζώνης δος του κι έπαιζε τον πεταχτό σκοπό στη φουσαρμόνικα.

Ο κύριος Αλιφάντης είχε ξεμπερδέψει με την επιθεώρηση και ξαναγύρισε στην καρότσα.

– Ωστε αύριο παραδίνομε, είπε του μαστρο-Γιάννη· Μπιτί*! –κι ύστερα στράφηκε στην κυρία του:– Μανταμίτσα, εσύ να κάνεις την πρώτη βόλτα στον καινούριο ντουσεμέ. Να τον εγκαινιάσεις. Να τον πατήσει το γουρλίδικο ποδαράκι σου.

Έπαιξε τα ματόφυλλά της, μια φορά. Κατέβηκε απ' τη βικτόρια, κρατώντας στο δεξί της χέρι το ανοιχτό ομπρελίνο, κι ανασηκώνοντας με το ζερβί τη φούστα της, για να μη σέρνεται χάμω η ουρά. Ξεκινήσανε μαζί, φαρφουρένια* και λεπτοκαμωμένη πλάι στον όγκο του άντρα της, σέρνοντας πίσω της μια μυρωδιά ροδόσταμο. Η επιδερμίδα της, ήταν

άσπρη, γαλατένια, φοδραρισμένη ροζ. Ο Τζώνης την παρακολουθούσε με το μάτι, δίχως να σταματάει το παίξιμο, που τώρα γίνηκε πιο πεταχτό, σαν εμβατήριο. Στα παράθυρα οι γειτόνισσες κουτσομπολεύανε, αφήνοντας τον Τζώνη στην ησυχία του.

- Καλέ, γιατί κρατάει την ομπρέλα της ανοιχτή; Έφυγε ο ήλιος.
- Θα 'ναι η μόδα ως φαίνεται.
- Μισή πορτσιόνα*. Εφταμηνίτικια.
- Τι της ρέχτηκε*, κοτζάμ άντρας, και την πήρε;
- Τυχερά, κυρία Μερόπη μου.
- Γυναίκα του είναι ή μαντινούτα* του;
- Να τη φυσήξεις, θα πέσει χάρω.
- Νοστιμούλα, ωστόσο.
- Ας είν' καλά τα λούσα. Ντύσ' τηνε μ' ένα τσιτάκι, και σου λέω 'γώ.

Πήγανε κι ήρθανε, δίχως τίποτα να σαλέψει πάνω στο πρόσωπό της. Ανέβηκε στη βικτόρια, κοντυλένια, μη μου άπτου*. Ξαφνικά, ο Τζώνης σταμάτησε να παίζει, σηκώθηκε, έβαλε τη φουσαρμόνικα στην τσέπη του, και, βιαστικά, πήγε στην καρότσα και γονάτισε με το ένα γόνατο μπρος στο μαρσιπέ*. Σήκωσε τα μάτια του στο πρόσωπό της.

- Vous permettez, madame*.

Έπαιξε τα ματόφυλλά της, μια φορά. Ο κύριος Αλιφάντης ξεκαρδίστηκε στα γέλια.

- Σήκω μωρέ! Δεν καταλαβαίνει φράγκικα η κυρία μου.

Ο Τζώνης, γονατιστός, χαμογέλασε με συγκατάβαση, σα να 'θελε να πει: εμένα, δε με ξεγελνάς, ή: εσύ κοίταζε τη δουλειά σου, δε νιώθεις από τέτοια.

- Vous permettez, n' est-ce pas, madame;*

Και με το μανίκι του σφούγγισε τα λουικένζ γοβάκια της, που είχανε ασπρίσει από τον άμμο. Ύστερα σηκώθηκε, έκανε με αξιοπρέπεια μια ρεβερέντζα* και τραβήχτηκε πιο πέρα. Τα ματόφυλλά της δεν ξαναπαίξανε.

- Κοίτα, κοίτα, κυρία Μερόπη μου.
- Τι έγινε; Τι έγινε;
- Της φίλησε τα ποδάρια.
- Ο λωλός; Ο λωλός;
- Ο λωλός. Ο Τζώνης.

— Άκουσες, κυρία Ζωή μου; Τσ' είπε, κούτσα μου* το μεγαλείο σου.

— Όχι, όχι.

— Το 'πε φράγκικα.

— Ο λωλός;

— Ο λωλός.

— Φράγκος είναι ή Ρωμιός;

— Ποιος; Ο λωλός;

— Ο λωλός.

Ο Παναής ο γιαπιτζής*, που είχε κάνει τη βόλτα του πάνω στην ταβέρνα, ήβαλε τη φούχτα του στο δεξί του αυτί:

Αραμπάς περνά, σκόνη γί-νεταίαι,
σήκω το φου-στανάκι σου να μη σκονί-ζεται.

— Μερσί, μουσιού! φώναξε του Τζώνη ο κύριος Αλιφάντης και κάθισε πλάι στην κυρία του.

— Ωρεμβουάρ για αύριο, και με το μπαρδόν!

Διάβολε! δε θα του 'τρωγε το μάτι με τα ψωροφράγκικά του, αυτός ο ντιπ ζευζέκης*, ο λωλός.

Η καρότσα ξεκίνησε με συνοδεία το χρυσαφί συννεφάκι.

Τα παιδιά τριγυρίζανε τον Τζώνη κι αγναντεύανε να ξεμακραίνει τ' ομπρελίνο, κίτρινο λεμονί μες στον ίσκιο, στου Σκλαβούνου το σοκάκι.

Και η κυρία του Κου Αλιφάντη, σαν έφτασε μαζί του μέσα στην καρότσα το άλλο δειλινό, είχε καρφιτωμένα στο στήθος της, μαζί με την αλυσιδίτσα του γυάλινου ρολογιού, δυο αμπερία* μ' ένα φυλλαράκι. Σίγουρα τα φορούσε δίχως κανένα νόημα, όπως δεν παίζουν και κανένα ρόλο σ' αυτή την ιστορία, εξόν περιγραφικό. Ή διακοσμητικό. Ταιριάζανε πολύ όμορφα με τ' ομπρελίνο και το φουστάνι της, και τα δυο μενεξελί ανοιχτό —φραμπαλαδάκια, κορδελάκια, φιογκάκια, πλισεδάκια— όπως και με το μενεξελί συννεφάκι ψηλά στον ουρανό, που είχε ξεμείνει εκεί, μια κι είχε πέσει το μελτέμι.

Ο κύριος Αλιφάντης, με τα μπλου του σήμερα, επίσημος, κατέβηκε απ' την καρότσα. Τον υποδέχτηκε ο Χατζή Σάββας.

— Μουχτάρ* εφέντη, σου παραδίνω τον ντουσεμέ. Γκιουζέλ*, ε;

— Άφεριμ*, άφεριμ.

— Έλα μαζί μου να τον επιθεωρήσεις.

Πήγανε ώσαμε την άλλη άκρη και γυρίσανε, ανάμεσα σε μια διπλή παράταξη από ανοιχτά παράθυρα, μάτια και γλώσσες.

– Γκιουζέλ, ε; ξανάπε ο κύριος Αλιφάντης.

– Τσοκ* γκιουζέλ.

– Υπόγραψε πως τον παράλαβες.

Του 'δωσε ένα χαρτί με το σουλτανικό τουρά* και με τούρκικα γράμματα. Ο μουχτάρης έβγαλε από τη τσέπη μια μπρούτζινη σφραγίδα κι ένα μικρό ταμπόν. Το άνοιξε, πάτησε τη σφραγίδα στο μενεξελί μελάνι, ακούμπησε το χαρτί στη φούχτα του, για να 'ναι μαλακιά η επιφάνεια και να πιάσει το μελάνι, και βούλωσε την απόδειξη.

Τα παιδιά του μαχαλά είχανε τριγυρίσει την καρότσα και χαζεύανε την ομορφιά του κόσμου. Τη χαζεύανε μαγεμένα – κι ανήσυχια μαζί, με καρδιοχτύπι, σα να 'χανε το προαίσθημα πως κάτι θα 'παιρνε μαζί της η κυρία, φεύγοντας απόψε τελειωτικά. Νιώθανε προκαταβολικά μια στέρηση. Εκείνη, όλο το διάστημα, καθισμένη μες στην καρότσα, κάτω από τ' ανοιχτό μενεξελί ομπρελίνο, κοίταζε τον εαυτό της, με τα χρυσαφένια φουντουκιά της μάτια στυλωμένα στο φανταστικό καθρέφτη. Τα ματόφυλλά της δεν παίζανε ούτε μια φορά.

– Ε, είπε ο κύριος Αλιφάντης, ανεβαίνοντας στην καρότσα, ανοιχτόκαρδος όπως πάντα και διαχυτικός. – Καροτσιέρη, τράβα τα λουριά!

Η καρότσα ξεκίνησε με καλπασμό. Ο κ. Αλιφάντης κούναγε τα χέρια του στ' αραδιασμένα παράθυρα, δεξιά ζερβά:

– Γεια σας! Γεια σας! Καλορίζικος ο καινούριος ντουσεμές!

Ξαφνικά, ο Τζώνης ο Χαρχάλας ξεπετάχτηκε από κάπου κι αρχίνησε να τρέχει πίσω από την καρότσα. Το μενεξελί ομπρελίνο είχε ανακατευτεί με το μενεξί σούρουπο του σοκακιού.

Τα παιδιά αλαφιάσανε*. Δε τα 'χε ξεγελάσει το προαίσθημά τους.

– Τζώνη! Τζώνη!

– Τζώνη! Γύρισε πίσω!

– Τζώνη!

Ο Τζώνης, μακροκάνης, έτρεχε πίσω απ' την καρότσα μ' ανοιχτές και γρήγορες δρασκελιές.

– Τζώνη! Τζώνη!

Απ' το σοκάκι του Σκλαβούνου, η καρότσα έστριψε στο Χαλεπλί σοκάκι, ο Τζώνης δέκα μέτρα πίσω της. Σα φτάσανε στο ντουρσέκι* τα παιδιά και στρίψανε κι αυτά, είδανε την καρότσα και το Τζώνη στην άλλη άκρη του σοκακιού.

– 'Ισα παιδιά!

Μονάχα ο Σταυράκης είπε:

– Εγώ δεν πάω – και γύρισε πίσω, μурμουρίζοντας:

Καλά κάνει ο Τζώνης...

Η καρότσα έστριψε δεξιά. Είχε μεγαλώσει η απόσταση που τη χώριζε από το Τζώνη, μα ώσπου να πεις κίμινο έστριψε κι αυτός.

— Ίσα, παιδιά!

Η γραμμή των παιδιών αραίωσε κομπολόι. Μπροστά έτρεχε ο Γιακουμής. Στο κάτω ντουρσέκι του Χαλεπλί, σταμάτησε και κοίταξε δεξιά, στο Τσιβελί Ντουβάρι. Ούτε καρότσα φαινότανε, ούτε Τζώνης. Ούτε και το σκοκάκι που έβγαλε λοξά στου Ζέρβα το φούρνο.

Φτάσανε και τ' άλλα παιδιά, ένα ένα.

— Τρεχάτε βρε! Γιατί σταθήκατε;

— Πάει ο Τζώνης.

— Πού πάει;

— Έφυγε. Πέρα.

— Μπορεί να ξαναγυρίσει.

Μα όλα ξέρανε πως δε θα ξαναγύριζε ο Τζώνης. Πως δεν ξαναγυρίζεις από έναν κόσμο σαν αυτόν που πήγαινε ο Τζώνης.

Πήρανε το δρόμο πίσω για τ' Αλάνι*.

— Δε θα ξαναγυρίσει ο Τζώνης;

— Όχι, δε θα ξαναγυρίσει.

— Μπορεί να ξαναγυρίσει.

— Δε θα ξαναγυρίσει.

Ούτε ο Τζώνης θα ξαναγυρίσει, ούτε η ομορφιά του κόσμου. Πάει. Τέλεψε.

Στ' Αλάνι, τα κορίτσια, που παίζανε «λέγκε λέγκε ρεστερά*», σταμάτησανε το παιχνίδι τους.

— Πού ήσασταν; Από πού γυρίζετε λαχανιασμένοι;

— Έφυγε ο Τζώνης.

— Ε, κι απέ;

Άπονα θηλυκά...

Κανένας δε ήξερε τι απόγινε ο Τζώνης. Ξεχάστηκε με τον καιρό. Πότε και πότε, τα παιδιά τον βάζανε στο νου τους, κοντά σ' αυτόν και την κοκώνα* μέσα στην καρότσα.

Και οι εφημερίδες αγνοήσανε την εξαφάνιση του Τζώνη. Κι οι τρεις ελληνικές εφημερίδες, που βγαίνουν εκείνο τον καιρό. Δυο πρωινές και μια απογευματινή, που όλες κυκλοφορούσανε ωστόσο κατά τις τέσσερις μετά το μεσημέρι γενικά δισέλιδες. Ο γερο-καμπούρης εφημεριδοπώλης –τα παιδιά τον παίρνανε από πίσω και τον φωνάζανε «γαρδαρόμπα»– διαλαλούσε στα σοκάκια:

– Μεγάλη εφημερίς με σπουδαίας ειδήσεις!

Και οι νοικοκυρές τον φωνάζανε στο σπίτι και του προσφέρανε παξιμαδάκι και καφέ. Ύστερα συνέχιζε το γύρο του:

– Μεγάλη εφημερίς με σπουδαίας ειδήσεις!

«Με σπουδαίας ειδήσεις». Και όμως δε γράψανε τίποτε για την εξαφάνιση του Τζώνη, απασχολημένες με τους καυγάδες τους και με άλλα σοβαρά ζητήματα. Να, λόγου χάρη, η πιο λογία από τις δυο πρωινές εφημερίδες είχε προκηρύξει εκείνες τις μέρες ένα διαγωνισμό που άφησε εποχή: «Εάν δεν ήσθε αυτό το οποίο εισθε, τι θα ηθέλατε να ήσθε;» Και βραβεύτηκε αυτή η απάντηση με το βαθύ νόημα: «Εάν δεν ήμην αυτό το οποίο είμαι, θα ήθελον να ήμην χρυσαλλίς περιπταμένη από άνθους εις άνθος». Άφησε εποχή στην κοινωνία και σχολιαζότανε στα σαλόνια.

Όπως και να 'ναι, ο Τζώνης δεν ξαναφάνηκε στου Χατζηφράγκου.

αραμπάς: (λ. τουρκ.) τετράτροχο ξύλινο αμάξι που το σέρνουν βόδια ή άλογα.

ρούπι: υποδιαίρεση του εμπορικού πήχη (1/8).

θηλιάζω: εδώ, συνδέω εφαρμοστά.

τζινιέρης: μηχανικός.

αλφάδιασμα: ο έλεγχος της κλίσεως μιας επιφάνειας με το αλφάδι.

σουλαντίζω: καταβρέχω.

μπόσικος: χαλαρός.

ντουσεμές: πεζοδρόμιο.

αχαμνός: αδύνατος, ισχνός.

γουβιασμένος: βαθουλωμένος.

ρέγουλα: με κανονικό ρυθμό.

γκεβεζές: φλύαρος, αστείος, χωρατατζής.

ζούπα: λιώμα.

χιανετιά: (λ. τουρκ.), απιστία, προδοσία.

αναθωρώ: σηκώνω το κεφάλι μου και κοιτάζω.

βικτόρια: παλιό τετράτροχο αμάξι που το σέρνουν άλογα.

καράς: μαύρο άλογο.

καουτσουτέ καρούλια: τροχοί από καουτσούκ.

πιτσιλί: δαντελωτό ύφασμα.

γοβάκι λουικένζ: σε σχέδιο Λουδοβίκου 15ου.

φιλντεκός: κάλτσα από σκοτσέζικο νήμα.

τόκα: γυναικείο καπελάκι.

αιγκρέτα: δέσμη από φτερά στο καπέλο.

καμέα: κόσμημα από πολύτιμη πέτρα εγχάρακτη.

ταμάμ: επίρρ., (λ. αραβ.), στην ώρα, την κατάλληλη στιγμή.

τρίλια: γρήγορος μουσικός ρυθμός.

ο Ζιζής: το μικρό ποντικάκι που συντρώφει τον Τζώνη στην τρώγλη που έμενε.

γιαβουκλού: (λ. τουρκ.), ερωμένη.

τσαλίμι: (λ. τουρκ.), επιδέξια κίνηση παλαιστή, εδώ τρικλοποδιά.

κεπέγκι: ξύλινο καταπέτασμα παραθύρου ή βιτρίνας, που όταν ανοίγει διπλώνει προς τα πάνω.

καρσινός: αντικρινός.

αχτάρης: (λ. τουρκ.), πωλητής αρωματικών φυτών και φαρμάκων.

ντουρσεκλίδικος: γωνιακός.

Νιρβάνα: κατάσταση ανυπαρξίας.

μπιτί: (λ. τουρκ.), τέλος, τελείωσε.

φουρφουρένιος: κατασκευασμένος από πορσελάνη.

πορτσιόνα: μερίδα.

τι της ρέχτηκε: τι της ορέχτηκε, τι της ζήλεψε.

μαντινούτα: αγαπητικιά.

μη μου άπτου: μη με αγγίζεις· μτφ. λεπτεπίλεπτος, ντελικάτος.

μαρσπιέ: (λ. γαλλ.), σκαλοπάτι της άμαξας, αναβατήρας.

vous permettez madame: (φρ. γαλλ.), επιτρέπετε, κυρία.

vous permettez, n'est pas, madame?: επιτρέπετε, δεν είναι έτσι κυρία;

ρεβερέντζα: (λ. γαλλ.), υπόκλιση.

κούτσα: κούκλα.

γιαπιτζής: οικοδόμος.

ζευζέκης: ανίκανος, μπουνταλάς.

αμπέρι: το άνθος της γαζίας.

μουχτάρ: (λ. τουρκ.), πρόεδρος της κοινότητας.

γκιουζέλ: (λ. τουρκ.), όμορφος.

άφεριμ: επίρρ., (λ. τουρκ.), μπράβο.

τσok: (λ. τουρκ.) πολύ.

τουράς: (λ. τουρκ.), σουλτανικό μονόγραμμα.

αλαφιάζω: τρομάζω.

ντουρσέκι: γωνία.

αλάνι: ή αλάνα· ανοιχτός χώρος σε κατοικημένη περιοχή.

ρεστερά: παιδικό παιχνίδι.

κοκώνα: κυρία, κυρά.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Να αφηγηθείτε σύντομα, με δικά σας λόγια, την ιστορία του αποσπάσματος (100 λέξεις).
2. Να σχολιάσετε τις αντιδράσεις α) του Τζώνη, β) των παιδιών και γ) των γυναικών στην εμφάνιση της νεαρής κυρίας Αλιφάντη στο σοκάκι του Σκλαβούνου; Πώς ερμηνεύετε τις αντιδράσεις τους;
3. Να περιγράψετε με δικά σας λόγια *την ομορφιά του κόσμου*.
4. Πώς λειτουργεί η ομορφιά της ηρωίδας του αποσπάσματος για την ίδια και για τους γύρω της; Να αναπτύξετε τις σκέψεις σας και τις απόψεις σας για τον ρόλο της ομορφιάς σε περιπτώσεις όπως αυτή του μυθιστορήματος.
5. *Η ομορφιά του κόσμου αποτελεί, κατά τη γνώμη σας, ένα πρότυπο γυναίκας για μια νεαρή κοπέλα τη σημερινή εποχή;* Να αναπτύξετε τις απόψεις σας τεκμηριωμένες.

6. Η *ομορφιά του κόσμου* θα μπορούσε, κατά τη γνώμη σας, να αποτελεί ένα πρότυπο γυναίκας για ένα νεαρό αγόρι; Να αναπτύξετε τις απόψεις σας τεκμηριωμένες.
7. Η *ομορφιά του κόσμου* γράφει το βράδυ στο ημερολόγιό της για την εμπειρία της από την επίσκεψη στο σοκάκι του Σκλαβούνου.

ΚΕΙΜΕΝΟ 2

Τι είναι η ομορφιά; Μαρία Σκαμπαρδώνη

<https://www.meafornitagegonota.gr/blog/2018/05/01/ti-einai-omorfia/>

Τι είναι η ομορφιά; Οι περισσότεροι ακούγοντας αυτή τη λέξη θα τρέξουμε να απαντήσουμε πως αυτή σημαίνει το εξωτερικό κάλλος, ένα εντυπωσιακό σώμα, την εμφάνιση εκείνη που προκαλεί τον πόθο και την επιθυμία. Πόσοι όμως θα σκεφτούμε την ομορφιά που υπάρχει μέσα μας, την ομορφιά της ψυχής μας; Την εσωτερική εκείνη ωραιότητα η οποία δεν παλιώνει ποτέ, δε γερνάει ποτέ αλλά αντιθέτως, όσο περισσότερο καλλιεργείται τόσο αυξάνεται.

Η εσωτερική ομορφιά στον άνθρωπο (η αρετή), είναι ανώτερη. Και όμως, στις ημέρες μας βλέπουμε πολύ συχνά πως άνθρωποι απορρίπτονται ή πάνε μπροστά στη ζωή τους στηριζόμενοι αποκλειστικά και μόνο σε αυτή. Η μόδα, η διαφήμιση, η τηλεόραση προωθούν συγκεκριμένα πρότυπα ομορφιάς τα οποία υποτίθεται πως πρέπει να θεωρούνται αναγκαία για όλους τους ανθρώπους -κυρίως τις γυναίκες.

Είναι γεγονός πως ως άνθρωποι οι οποίοι έχουμε ακόμα μέσα μας αντιλήψεις από την προϊστορική μας εξέλιξη, επειδή ενδόμυχα θεωρούμε πως ένας άνθρωπος με ωραιότερη εμφάνιση θα έχει καλύτερα και πιο υγιή γονίδια. Όμως, πόσοι άνθρωποι πίσω από την όμορφη εμφάνιση δεν κρύβουν μία εντελώς άσχημη ψυχή; Γιατί κρίνουμε και κατηγοριοποιούμε τους άλλους με βάση τα εξωτερικά τους χαρακτηριστικά και όχι με τα γνωρίσματα και τα ταλέντα τους, για τα οποία και έχουν κοπιάσει πραγματικά;

Η εσωτερική αρετή είναι εκείνη που μένει άφθαρτη στον άνθρωπο και κάνει τον ίδιο ικανό και ισορροπημένο για τις σχέσεις και τη ζωή του. Η εξωτερική ομορφιά μπορεί μεν να είναι θελκτική, αλλά χάνεται και αλλοιώνεται με την πάροδο των χρόνων. Δεν υπάρχει άνθρωπος που να είναι άσχημος. Αν σε κάποιον που είναι ερωτευμένος και αγαπάει βαθιά κάποιον, του δείξεις την Angelina Jolie, ακόμα και τότε θα επιλέξει το πρόσωπο που αγαπάει. Η ομορφιά της ψυχής είναι ικανή να ομορφύνει ακόμα και το ασχημότερο πρόσωπο, είναι ικανή να κάνει ποθητό ακόμα και τον "άσχημο" άνθρωπο.

Ας της δώσουμε περισσότερη σημασία.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Να αποδώσετε με δικά σας λόγια τα επιχειρήματα με τα οποία η συντάκτρια του κειμένου υποστηρίζει ότι η εξωτερική ομορφιά δεν είναι τόσο σημαντική όσο η εσωτερική.

2. «*Η εσωτερική αρετή είναι εκείνη που μένει άφθαρτη στον άνθρωπο και κάνει τον ίδιο ικανό και ισορροπημένο για τις σχέσεις και τη ζωή του.*» Συμφωνείτε με αυτή την άποψη της συντάκτριας; Να διατυπώσετε τις απόψεις σας τεκμηριωμένες.
3. Οι απόψεις που διατυπώνει η συντάκτρια του κειμένου για την ομορφιά αναφέρονται, κατά τη γνώμη σας, περισσότερο σε γυναίκες, σε άντρες ή και στα δύο φύλα εξίσου; Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.
4. Εσείς, προσωπικά, θα επιλέγατε να φροντίσετε περισσότερο την εξωτερική σας ομορφιά ή την 'εσωτερική' και γιατί;

ΚΕΙΜΕΝΟ 3

Όμορφιά... Έλενη Γούλα

Έχει τὰ φουστάνια της σηκωμένα στη μέση. Άνασκουμπωμένα. Τὰ πόδια άνοιχτά. Κάτι στραβά κακοχυμένα πόδια. Φαίνονται τὰ γόνατα και ή άσπρη, πολύ άσπρη έπιδερμίδα. Δέν τὰ βλέπει ό ήλιος - σκεπασμένα με τή μακριά φούστα - ούτε χάδι από άντρα κανένα.

Στέκεται έτσι στη μέση του ποταμιού.

Το νερό όρμητικό τρέχει με δύναμη. Κάνει κύκλους τριγύρω της. Σπρώχνει τὸ δέρμα, φουσκώνει τις κόκκινες φλέβες, γλύφει τις πληγές και τους μώλωπες, παγώνει τὰ δάχτυλα τὰ ξυπόλυτα. Τὰ κόκαλα όμως, τὰ στραβοκολλημένα κόκαλα, τὰ πλακουτσά... τὰ κρυμμένα στο κρέας,... αυτά δέν τὰ κλονίζει. Έχουν μιὰ δικιά τους όρμη αυτά, που τὰ στήνει με τρόπο θαυμαστό, άκούνητα... κόντρα στη δύναμη του νερού.

Στὰ χέρια της, δυνατά, κρατάει τὰ σπάρτα. Τὰ σηκώνει ψηλά και τὰ βουτάει πάλι στο νερό νὰ μουλιάσουν. Έχει μ' αυτά νὰ ύφάνει πανί, πρέπει νὰ ντύσει τὰ όρφανά.

Τόσα όρφανά, θεέ μου...

Τὰ πόδια της, τὰ ἄσχημα, τὰ στραβά, τὰ κοντόχοντρα μὲ τὶς φουσκωμένες φλέβες καὶ τοὺς μώλωπες, ἔτσι ὅπως τὴ στηρίζουνε ὄρθια στὸ ποτάμι, ὅπως τὴν κρατᾶνε ἀκλόνητη στὴν ὄρμη τοῦ νεροῦ... μεταμορφώνονται τώρα καὶ λάμπουνε. Ὅμορφα...

Τί εἶναι ἡ ὁμορφιά ἂν δὲν εἶναι ἡ δύναμη ποὺ μάχεται τὴν ἀδυναμία;

Ἄν δὲν εἶναι τὸ πείσμα νὰ σταθεῖ κανεὶς ὄρθιος στὴ μέση του νεροῦ, ποὺ αἰώνια μάχεται τὴ δύναμη τοῦ βράχου...

Ἐνας βράχος κι αὐτὴ ὁμορφιάς γιὰ τοὺς καιροὺς τοὺς ἀμείλικτους, ποὺ ὀρμᾶνε τώρα κατὰ πάνω μας, ἀδυσώπητοι.

Πηγή:

<https://bonsaistoriesflashfiction.wordpress.com/2014/05/02/eleni-goula-omorfia/>

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Πώς μπορεί να συνομιλούν μεταξύ τους το 1^ο, το 2^ο και το 3^ο κείμενο ως προς το θέμα της ομορφιάς;
2. Πώς ορίζεται η ομορφιά στο κείμενο 3; Συμφωνείτε με αυτή την οπτική;
3. Να συγκρίνετε τους τρόπους με τους οποίους επιχειρούν να προβληματίσουν τους αναγνώστες σχετικά με το τι σημαίνει «ομορφιά» οι συντάκτες των κειμένων 2 και 3;
4. Η μικροαφήγηση της Ε. Γούλα “Ὅμορφιά...” συνοδεύεται από την παραπάνω φωτογραφία στο περιοδικό Μπονσάι. Πώς διαλέγεται η εικόνα με τον γραπτό λόγο;

ΚΕΙΜΕΝΟ 4

Κατάδυση στη λίμνη της ομορφιάς (εργαστήριο γραφής με θεατρικές τεχνικές)

Το παρόν εργαστήριο έχει δημοσιευτεί στην Πολύτροπη Γλώσσα με τη μορφή θεατρικού εργαστηρίου που στηρίζεται στη μέθοδο του Εκπαιδευτικού Δράματος (Drama in Education). Για τις ανάγκες του διαδικτυακού μαθήματος προσαρμόστηκε σε εργαστήριο γραφής με θεατρικές τεχνικές

Κρίθηκε σκόπιμο να αξιοποιηθεί το εργαστήριο στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση ως εργαλείο που προωθεί τον βιωματικό και παιχνιδώδη τρόπο μάθησης ο οποίος είναι ελκυστικός για τα παιδιά και τους νέους. Οι μαθητές καλούνται να εμπλακούν στην ιστορία μιας νέας που την απασχολεί το θέμα της εμφάνισης και ειδικά της ομορφιάς, ένα θέμα που συχνά προβληματίζει τους εφήβους. Πλάθουν με τη φαντασία τους τον ρόλο της νέας, γράφουν το ημερολόγιό της και την ακολουθούν σε ένα ονειρικό ταξίδι όπου βιώνει διάφορες καταστάσεις. Καταδύονται μαζί της στη λίμνη της ομορφιάς (βλ.μύθο του Νάρκισσου) και διερευνούν διάφορες πτυχές του θέματος, όπως τι σημαίνει να είσαι πρότυπο της ομορφιάς και τι να απέχεις από αυτό; πώς και γιατί δημιουργούνται τα πρότυπα της ομορφιάς; ποια είναι η σχέση της ομορφιάς με τον εσωτερικό κόσμο του ατόμου; κ.ά. Πιστεύουμε ότι η εμπλοκή στην ιστορία αυτή, μπορεί να αποτελέσει ένα

ισχυρό κίνητρο για παραγωγή γραπτού βιωματικού λόγου. Οι μαθητές “παίζοντας” ρόλους με τη φαντασία τους βιώνουν καταστάσεις, προβληματίζονται και ενδιαφέρονται να καταθέσουν τις σκέψεις και τα συναισθήματά τους. Καλούνται, λοιπόν, να γράψουν ποικίλα είδη κειμένων μέσα από δραστηριότητες που συνδέονται άμεσα με τη συγκεκριμένη ιστορία ή μέσα από αναστοχαστικές δραστηριότητες με τις οποίες κλείνει το εργαστήριο. Ο διδάσκων, ανάλογα με τον τρόπο που θα μεθοδεύσει τη διδασκαλία, μπορεί να επιλέξει ποια κείμενα θα ζητήσει να γράψουν οι μαθητές.

Αφήγηση

Μια έφηβη βρίσκεται σε αναζήτηση του εαυτού της. Το θέμα που την προβληματίζει ιδιαίτερα είναι η ομορφιά. Κάθε βράδυ καταγράφει στο ημερολόγιό της τις σκέψεις της και τα ερωτήματα που την απασχολούν.

Δραστηριότητα

- Να πλάσετε με τη φαντασία σας το πρόσωπο της έφηβης. Περιγράψτε σε μία-δύο παραγράφους την εξωτερική της εμφάνιση και μερικά στοιχεία του χαρακτήρα της, π.χ. ενδιαφέροντα, αγαπημένες ασχολίες, αξίες-στάση ζωής, όνειρα.
- Να γράψετε μια σελίδα από το ημερολόγιό της με τις σκέψεις και τα ερωτήματα που απασχολούν τη νέα σχετικά με το θέμα της ομορφιάς και ειδικότερα όσον αφορά τη σχέση της με το άλλο φύλο και με τις φίλες της.

Αφήγηση

Ένα βράδυ η κοπέλα είδε ένα παράξενο όνειρο. Καθόταν, λέει, δίπλα σε μια λίμνη και ξαφνικά είδε τη μορφή της να καθρεφτίζεται στα νερά της λίμνης. Της φάνηκε πως της κουνούσε το χέρι, πως την καλούσε. Έπεσε στη λίμνη και άρχισε να κολυμπάει προς το μέρος της. Καθώς, όμως, την πλησίαζε, η μορφή έκανε μια βουτιά και εξαφανίστηκε. Η κοπέλα την ακολούθησε. Βρέθηκε μπροστά σε ένα μεγάλο κτήριο. Στους τοίχους του κτηρίου ήταν αναρτημένες γιγαντοαφίσες που απεικόνιζαν μια γυναικεία μορφή που της έμοιαζε πολύ. Είμαι, λοιπόν, το πρότυπο της ομορφιάς, αναρωτήθηκε. Και τότε συνέβη κάτι περίεργο. Όλες οι αφίσες, η μία μετά την άλλη, άρχισαν να ζωντανεύουν. Η κάθε μία ξετύλιγε τη δική της ιστορία.

Δραστηριότητα

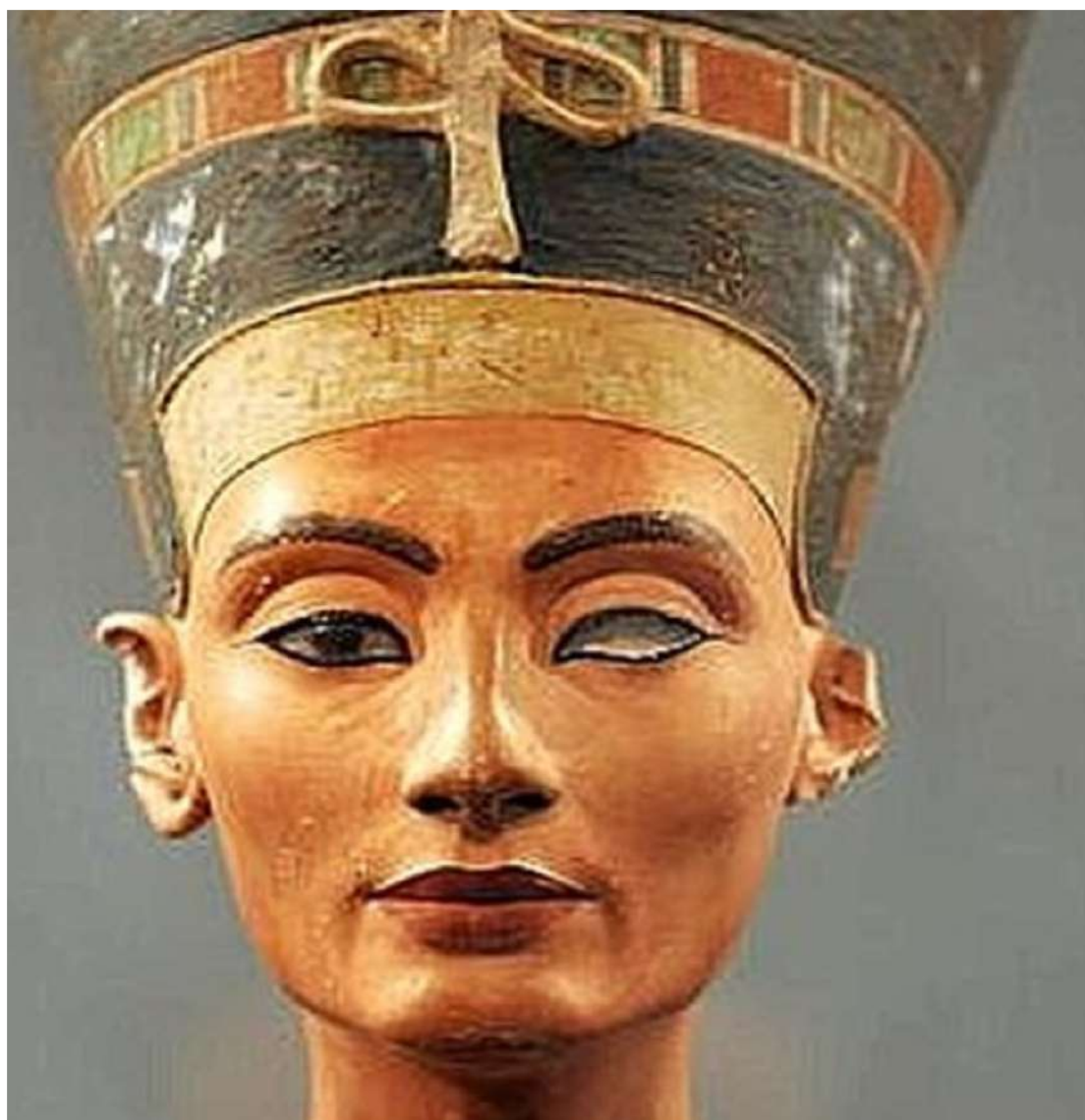
Φανταστείτε μια σύντομη σκηνή στην οποία παρουσιάζεται η σχέση της νέας με τα αγόρια και με τα κορίτσια της ηλικίας της, στον ονειρικό κόσμο όπου η νέα θεωρείται πρότυπο της ομορφιάς. Να γράψετε έναν σύντομο διάλογο ή μια σύντομη αφήγηση λαμβάνοντας υπόψη σας και τις παρακάτω ερωτήσεις:

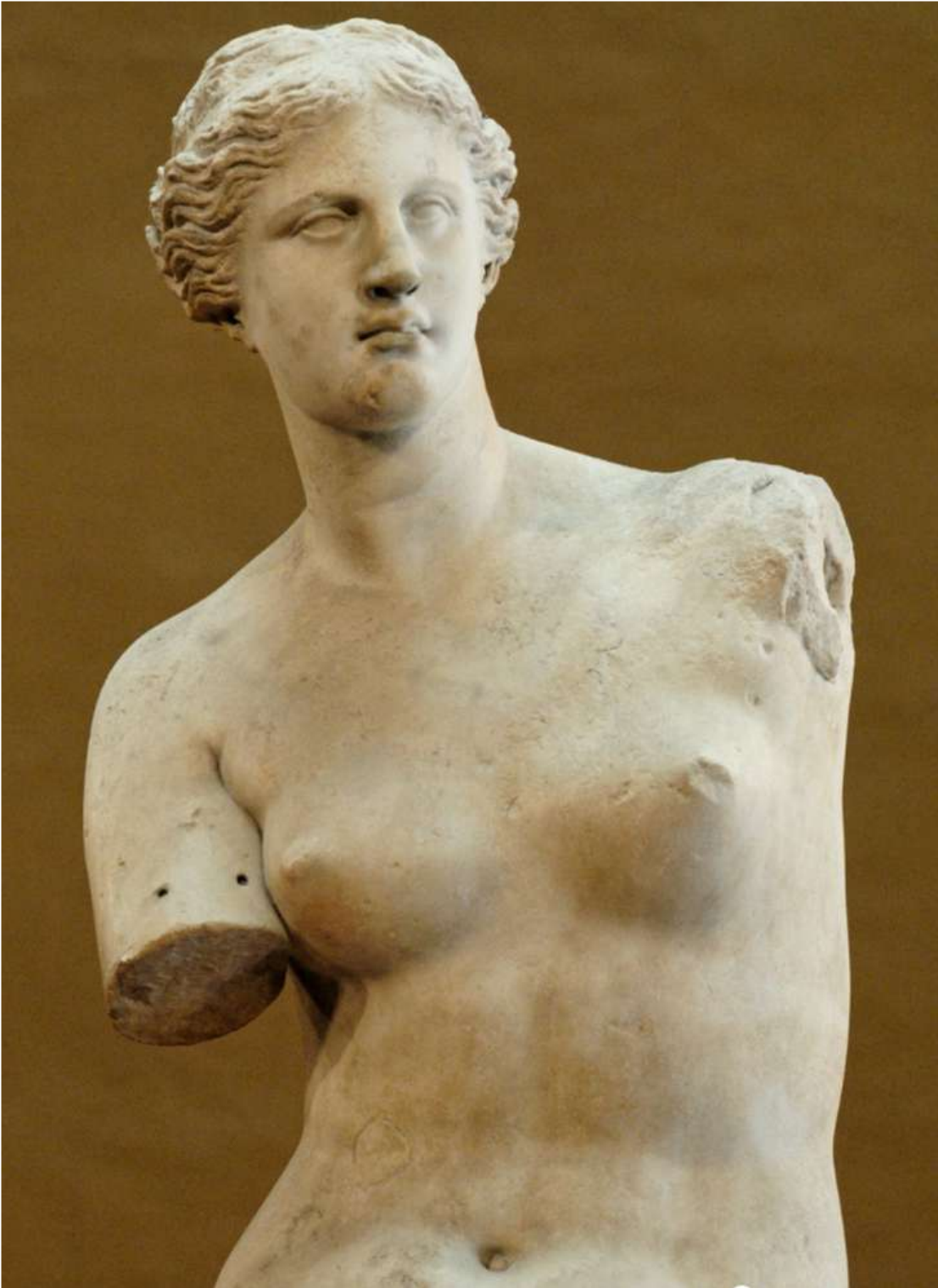
- Τι σημαίνει να είσαι το πρότυπο της ομορφιάς;
- Πώς αισθάνεσαι, τι σκέφτεσαι, πώς αντιδράς;
- Πώς σε αντιμετωπίζει το ανδρικό και πώς το γυναικείο φύλο;

Αφήγηση

Αυτές και άλλες σκέψεις έκανε η κοπέλα, ζώντας για λίγες στιγμές σε έναν κόσμο όπου ήταν το πρότυπο της ομορφιάς. Ξαφνικά ο τοίχος του κτηρίου άνοιξε και κάτι σαν κύμα αισθάνθηκε να την παρασέρνει σ' ένα μακρύ διάδρομο γεμάτο εικόνες από γυναικείες μορφές. Τις παρατήρησε με ενδιαφέρον και απορία.

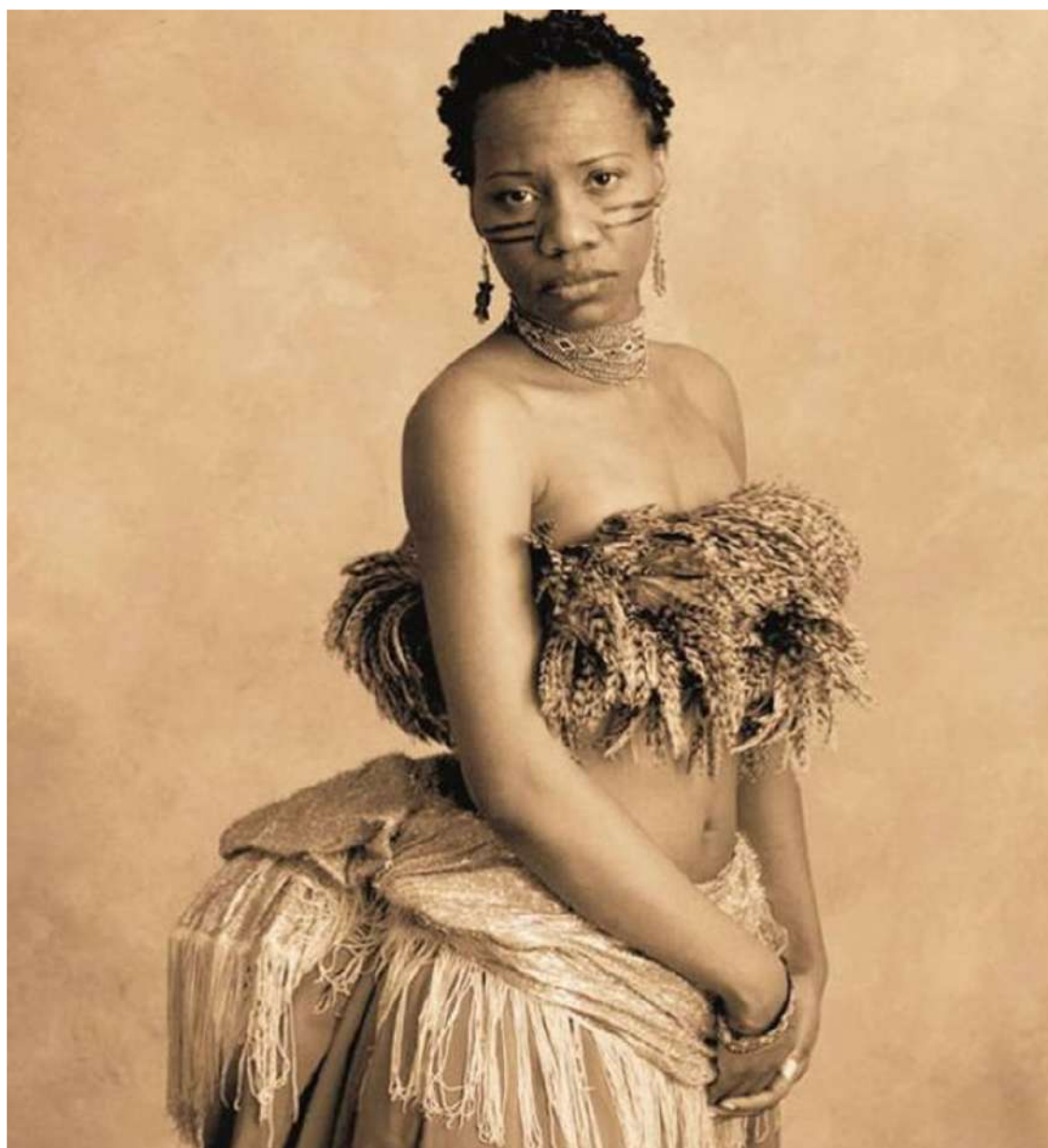

Δραστηριότητα

- Τι σκέψεις κάνετε βλέποντας αυτές τις φωτογραφίες, σχετικά με τα πρότυπα ομορφιάς; Να συνοψίσετε τις εντυπώσεις σας σε μια περίοδο λόγου.

Αφήγηση

Ο διάδρομος με τις εικόνες την οδήγησε σε έναν άλλον κόσμο, ο οποίος απέιχε πολύ από το πρότυπο ομορφιάς. Μήπως, τελικά, είμαι άσχημη, πώς θα είναι η ζωή μου τώρα, αναρωτήθηκε.

Δραστηριότητα

Φανταστείτε μια σύντομη σκηνή στην οποία παρουσιάζεται η σχέση της νέας με τα αγόρια και με τα κορίτσια της ηλικίας της, στον ονειρικό κόσμο όπου η νέα απέχει πολύ από το πρότυπο της ομορφιάς. Να γράψετε έναν σύντομο διάλογο ή μια σύντομη αφήγηση λαμβάνοντας υπόψη σας και τις παρακάτω ερωτήσεις:

- Τι σημαίνει να θεωρείσαι «άσχημος» ;
- Πώς αισθάνεσαι, τι σκέφτεσαι, πώς αντιδράς;
- Πώς σε αντιμετωπίζει το ανδρικό και πώς το γυναικείο φύλο;

Αφήγηση

Είχε ενδιαφέρον η περιπέτειά μου, σκέφτηκε η νέα, αλλά ας επιστρέψω τώρα στον δικό μου κόσμο. Έδωσε μια δυνατή ώθηση και βγήκε στην επιφάνεια της λίμνης. Το επόμενο πρωί η νέα έφερε στο νου της το όνειρο και τα ερωτηματικά που της δημιουργήθηκαν: Αφού τα πρότυπα ομορφιάς αλλάζουν, τι να κάνω μέσα σ' αυτή τη ρευστότητα; Υπάρχουν τρόποι για να αναδυθεί η ομορφιά μου σ' όποιον κόσμο κι αν βρίσκομαι;

Δραστηριότητα

- Να στείλετε ένα γράμμα στην κοπέλα με συμβουλές για το τι θα μπορούσε να κάνει.

ΑΝΑΣΤΟΧΑΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Ποια είναι η σχέση της ομορφιάς με τον εσωτερικό κόσμο του ανθρώπου;
2. Τι μπορεί να μας βοηθήσει να αποδεχτούμε την εξωτερική μας εμφάνιση;
3. Με ποιους τρόπους μπορεί να αναδυθεί η ομορφιά του κάθε ανθρώπου;
4. Γιατί αλλάζει το πρότυπο της ομορφιάς; Ποιοι παράγοντες συντελούν στη διαμόρφωση των προτύπων της ομορφιάς;
5. Μπορεί μια γυναίκα που είναι άσχημη να είναι γοητευτική; Πότε συμβαίνει αυτό;
6. Μπορεί ένας άντρας που είναι άσχημος να είναι γοητευτικός; Πότε συμβαίνει αυτό;
7. Γιατί το γυναικείο φύλο ονομάστηκε «ωραίο φύλο»; Πρόκειται για κοινωνική κατασκευή; Ποιες είναι οι συνέπειες; Ποια συμφέροντα συντηρούν τον μύθο του ωραίου φύλου;

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΓΡΑΦΗΣ

Ημερολόγιο: Και εγώ έχω προβλήματα με την εμφάνισή μου...

Διάλογος ανάμεσα σε δύο αγόρια: Νά τι μου αρέσει σ' ένα κορίτσι...

Διάλογος ανάμεσα σε δύο κορίτσια: Νά τι μου αρέσει σ' ένα αγόρι ...

Διάλογος με τον Νάρκισσο...

Άρθρο- σχόλιο σε είδηση σχετική με τα καλλιστεία γυναικών.

Πολύτροπη Γλώσσα - <http://politropi.greek-language.gr/>

Άρθρο: Η μόδα των σέλφι στικ. Πώς προέκυψε αυτό το φρούτο;

Υποθετική συνέντευξη από ένα μανεκέν/μοντέλο.

Ομορφιά και σωματική άσκηση: **Δημιουργία αφίσας** στο πλαίσιο σχετικής εκστρατείας που απευθύνεται σε νεανικό κοινό.

Δημιουργία γελοιογραφίας που σατιρίζει την εμπορευματοποίηση της ομορφιάς.

Πηγή : Πολύτροπη Γλώσσα
<http://politropi.greek-language.gr/keimeno/katadisi-sti-limni-omorfias/>